

A HTMT HÍREI

Könyvbemutató: Az EME 2022-ben megjelent kiadványai

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület tisztelettel meghívja Önöket az MTA Könyvtár és Információs Központ programjára, amelyen az EME 2022-es kiadványait bemutatja: Bitay Enikő, az EME elnöke, Bogdándi Zsolt, az EME főtáskára és Biró Annamária, felelős kiadó. Köszöntőt mond Vékás Lajos, a kuratórium tagja. A rendezvényre 2023. január 26-án, csütörtökön 15:30-tól kerül sor az MTA Könyvtár és Információs Központ Konferenciatermében (Budapest, Arany János u. 1., 2. emelet)...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Ombudsman: Egyes kárpátaljai iskolák megsértik az államnyelvről szóló törvényt

A kárpátaljai iskoláknak problémái vannak az államnyelvű oktatás megszervezésével. Ezt az ukrán államnyelvédelmi biztos állítja honlapján január 19-én. [...] A Beregszászi járás 108 iskolájának többségében az államnyelvet oktatók mellett magyar tannyelvű osztályok is működnek. Közülük 37-ben azonban egyetlen olyan osztály sem jött létre, amelyben csak államnyelven folya az oktatás, ami szabálysértésnek minősül. [...] Az ellenőrzés azt is megállapította, hogy az ukrán oktatási és tudományos minisztérium egyes törvényeiben a jogszabályokkal ellentétben a magyar tannyelvű iskola meghatározás szerepel. Ez alapot teremt arra, hogy az általános középfokú oktatási intézmények megsértsék az államnyelvre vonatkozó jogszabályokat, és az ukrainai nemzeti kisebbséghez tartozó tanulók szegregációját idézheti elő, áll a jelentésben...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutatóval egybekötött találkozót szervezett a KMNE

Idén első alkalommal tartotta meg a helyi összekötők találkozóját a Kárpátaljai Magyar Nagycsaládosok Egyesülete (KMNE) január 19-én a Pásztor Ferenc Közösségi és Zarándokházban. Az eseményen bemutatták az egyesület megalakulásának tizedik évfordulójára készített Több mint nagycsalád! című kiadványt is. [...] Tarpai József az egyesület elnöke elmondta, hogy a tagcsaládok száma az elmúlt évtizedben mindvégig emelkedett, mára összesen közel ezer kárpátaljai magyar nagycsalád csatlakozott a szervezethez. [...] A beszámoló után Marosi Anita, a kötet szerkesztője bemutatta az egyesület fennállásának első tíz évét összefoglaló kiadványt...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Sin Edina, a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház igazgatója

A Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház – mint sok más hazai intézmény – az elmúlt év nehézségeinek, bizonytalan körülményeinek, akadályainak, sokszor viszontagságainak ellenére is folytatta a kultúra területén a kárpátaljai magyarság által rájuk bízott és támogatott kitaró munkát. [...] A háború első napjától kezdve segítettük azokat a kijevei, ifjúsági színházi munkatársakat, akikkel korábban jó szakmai kapcsolatot ápolunk, átmeneti szálláslehetőséget biztosítottunk számukra, [...] 40 embert szállásoltunk el a színház főépületében, illetve színházi vendéglakásainkban. [...] Elsődleges feladatunknak azt tartjuk, hogy az itteni közönséghez szóljunk. Ilyen volt A királykisasszony, akinek nem volt birodalma című darabunk megszületése, amellyel az 1–4. osztályos gyerekeket szerettük volna megszólítani. Ezt az előadást kifejezetten óvóhelyi környezethez szántuk, tehát óvóhelyen játszható előadásként jött létre, amelynek nincs technikai igénye...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: A Himnusz születését és a Magyar Kultúra Napját méltatták Beregszászban

A Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) és a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) nemzeti imádságunk, a Himnusz megírásának 200. évfordulója előtt tisztelegve rendezte meg a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódó hagyományos rendezvénysorozatát Beregszászban. [...] A rendezvénye megosztotta gondolatait a megjelentekkel Pomozi Péter nyelvtörténész, író, a Magyarságkutató Intézet Magyar Nyelvtörténeti Kutatóközpont igazgatója, az ELTE BTK docense, valamint az MTA külső köztestületének tagjai: Zékány Krisztina tanszékvezető, és Zubánics László, az UMDSZ elnöke, aki arról beszélt, mégis hogyan tovább, vagyis a kárpátaljai magyarság túlélési lehetőségei az elfogadott ukrán kisebbségi törvény tükrében. Végül Dupka György, a KMMI igazgatója, a MÉKK elnöke helyzetjelentést tartott a 2022. évről és a 2023-as kulturális tervekről, majd bemutatta a tavaly megjelent kiadványokat. [...] Az Együtt-nívódíjat idén Gerzsenyi Gabriella írónak ítelték oda. [...] A magyar

kultúra napja alkalmából szervezett népművészeti kiállítást a Beregszászi Keresztény Értelmiségiek Szövetsége a Pásztor Ferenc Közösségi és Zarándokházban. A tárlaton az érdeklődők Prófusz Marianna munkáit csodálhatták meg...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Politikum: Ezt a 10 pontot tartalmazza a francia-német Koszovó-dokumentum

A belgrádi Danas napilap közölte azt az európai javaslatot, amely a Koszovó és Szerbia közötti megállapodás alapját képezi, és amelyhez a lap állítólag diplomáciai források révén jutott hozzá. A szöveg szerint Szerbia nem fogja ellenezni, hogy Koszovót felvegyék a nemzetközi intézményekbe. A francia-német rendezési javaslat szövege ugyanakkor nem említi a szerb közösségek közösségének megalakítását. [...] Szerbia nem lesz a közeljövőben az Európai Unió tagja – fogalmazott Aleksandar Vučić államfő a svájci Davosban, a Világgazdasági Fórumon tett háromnapos látogatásának végén...” Forrás: Szmsz.presz: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Videó: Kiállítással, irodalommal, zenével ünnepelték Topolyán a magyar kultúra napját

A képzőművészet, irodalom és a zene nyomvonalán ünnepelték a magyar kultúra napját Topolyán a Kiss Lajos Néprajzi Társaság szervezésében. A Művelődési Ház kiállítási termében megnyílt Silling N. Mária pasztellképeinek kiállítása, Lovas Ildikó íróval az ízlésről beszélgetett Szőke Anna, a társaság elnöke. Megzenésített Petőfi versekkel foglalkozott Kónya Sándor és a Petőfi év kapcsán Lukács Lilla, a VM4K munkatársa tartott előadást...” Forrás: Pannonrt.com: [teljes cikk >](#)

Vajdaság szerte ünnepelték a magyar kultúra napját

A Magyar Kultúra napja, valamint a tordai Petőfi Sándor ME 75 éves jubileuma jegyében szombaton este ünnepélyesen megkezdődött a XXI. Tordai Művelődési Napok rendezvénysorozata. [...] Pénteken este Péterrévén is megünnepelték a magyar kultúra napját, de Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójáról is megemlékeztek. [...] Az ünnepséget szervező Csóka Művelődési és Oktatási Központ rendezvényeivel és különböző programokkal folyamatosan igyekszik a magyar nemzet kultúrájának megmaradását szolgálni a községben. [...] A magyar kultúra napját ünnepelték tegnap este az óbecsei Népkönyvtárban...” Forrás: Pannonrt.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 > teljes cikk 3 > teljes cikk 4 >](#)

Vajdasági díjazottak a magyar kultúra napja alkalmából

Január 21-én tartotta idei díjátadó ünnepségét a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA. A nem hivatásos kórus-, zenekari és népzenei élet kiemelkedő képviselőinek a magyar kultúra napja alkalmából nyújtották át a kitüntetések. A díjat 2004 óta a szövetség szakmai bizottságainak javaslatai alapján ítélik oda. [...] Az idén 14 kategóriában 29 személyt, együttest és intézményt ünnepeltek. A díjátadó gálát a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium dísztermében tartották meg. A kitüntetettek között vannak vajdaságiak is. Népzenei kategóriában KÓTA-díjat érdemelt ki a Szabadkai Zeneiskola népi ének szaka, a népzenei együttesek kategóriájában pedig a csókai Móra Ferenc Magyar Művelődési Egyesület Csalogány asszonykórusát, Kiss Tóth Erika egyesületi és Tóth Rozália művészeti vezetőt jutalmazták...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Pódiumbeszélgetés a magyar oktatásról

Magyaroktatás Ausztriában címmel szervezett pódiumbeszélgetést január 17-én a bécsi egyetem finnugrisztika tanszéke. [...] Burgenlandban a kisebbségi nyelvtörvény több mint 25 éve érvényben van, ami szabályozza az oktatásnak a kereteit és ez feljogosítja az ott élő népcsoportokat, hogy a nyelvüket az iskolarendszer keretei között is oktassák. A fővárosban azonban nincsen kisebbségi nyelvtörvény [...] ezért a magyar nyelv nyilvános iskolákban ugyanolyan kategóriába tartozik, mint bármelyik másik nyelv – mutatott rá Pathy Livia a Burgenlandi Oktatási Igazgatóság gimnáziumok és szakképző intézmények magyartanításának szakfelügyelője. [...] A beszélgetésen többek között elhangzott az „anyanyelv” és az „első nyelv” terminológia közötti különbség, [...] de elhangzottak a legaktuálisabb információk a bécsi magyar nyelvtanítással kapcsolatban is. Mindezek mellett szó esett még az oktatásban használható tankönyvek listájáról is – kiemelten a Burgenlandi Magyar Kultúregyesület magyartanításban használható könyveiről...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Gimnáziumi magyar oktatás indul Bécsben

Anyanyelvi magyar oktatás indulhat szeptemberben Bécs 18. kerületében. A Kloostergasse-i gimnáziumban délutánonként heti két órában tanulhatnak magyarul a diákok, akik a nyolcadik év végén érettségizhetnek is magyarból – ez az első hasonló kezdeményezés a fővárosban. [...] A távlati tervek közt szerepel, hogy a hetedik és nyolcadik évfolyamon kötelezően választható tárgyként is felvehető legyen a magyar oktatás, ezzel segítve a diákok tanulmányi előmenetelét. A szerkesztőségünkhöz is eljutott tervezetben a gimnázium rögzíti, hogy a magyar nyelvi program a gimnáziumi oktatást egészíti ki, nem önálló tagozat...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Változások és találkozások tartománya című kiállítás Kismartonban

Változások és találkozások tartománya" mottóval látható a kismartoni Tartományi Múzeum új állandó kiállítása. A tárlat a római kortól napjainkig mutatja be Burgenland történetét, melyet a hosszú évszázadok során a mozgás, a találkozások alakítottak azzá, ami ma Ausztria legfiatalabb tartománya. [...] Gonda Gábor, történész, a Burgenlandi Tartományi Múzeum munkatársa elmondta, hogy a római kor, az avarok, a longobárdok majd végül a magyarok honfoglalása, a magyar államalapítás, de a Habsburg-monarchia, a kurucok, a török dúlás – mind óriási, illusztrált tablókön jelenik meg, így adva rövid áttekintést a történelmi időszakokról. A különböző népcsoportok letelepítését, sorsát illetve üldözését, mint a magyar, a horvát és roma népcsoport sorsának alakulását is tematizálja a kiállítás...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyarul beszélő papok találkoztak

Évtizedes hagyomány, hogy Vízkereszt ünnepét követően háromnapos találkozóra Kismartonba utaznak az Ausztriában szolgáló, magyar vagy magyarul is beszélő katolikus papok. A 10. alkalommal összehívott találkozó kezdeményezője Pál László, a Kismartoni Egyházmegye magyar nyelvű pasztorációjáért felelős püspöki vikáriusa. Hívására ez alkalommal 13 paptestvére jött el, hogy beszámoljon a szolgálat örömeiről, megpróbáltatásairól. [...] A legfontosabb témákkal kapcsolatban Pál László kiemelte: a legnehezebb mindenütt a nagyobb városokban vagy épp a kisebb településeken, szórványban élő magyar közösség összetartása. „Olyanok, mint a pásztor nélküli nyáj. Szétszélednek“ – mutatott rá a vikárius. Mint mondta, fájdalmas látni, hogy népesebb magyar közösségek is széthullanak, mert nincs, aki foglalkozzon velük...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Magyar kultúra napja Bécsben

Két évszázados évforduló áll a bécsi Collegium Pázmáneum soron következő programjainak középpontjában. Január 20-án Madách Imre drámaíró, január 22-én pedig a magyar nemzeti imádságot, a 200 éve született Himnuszt ünneplik. [...] Az Ausztriai Magyar Szervezetek Kerekasztala reformkori időutazásra hívja az érdeklődőket ez alkalomból vasárnap 15:00 órától az AMAPED Mariahilferstrasseban található központjába. Víg Margit hegedűn szólaltat meg reformkori dallamokat, majd Balogh Ádám történész tart előadást a korszakról. Kilyénfalvi Gábor a Délbáb Bécsi Magyar Kultúregyesület elnöke egy filmvetítéssel egybekötött előadás során ismerteti az idén 200 éves Himnusz eredeti hangszerelését, a költemény megzenésítésének történetét. Szabó Veronika a reformkor időszakában felerősödő nyelvmozgalom egyik legnagyobb győzelméről, a magyar nyelvet hivatalossá, államnyelvvé tevő törvény szentesítéséről tart előadást...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Podcast: Az MNMI és az MNTI 2023-ban

A muravidéki magyar rádió nemzetiségi műsorában két, a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség által alapított intézetbe látogatunk el: a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézetbe és a Magyar Nemzetiségi Tájékoztatási Intézetbe. Tehát a muravidéki magyar közösség megmaradásának két legfontosabb pillérét, a kultúrát és a tájékoztatást vesszük nagyító alá. Egyebek közt a Bánffy Központ működéséről és a Népújság megjelenéséről is szólnak. A két intézet vezetésével beszélgetünk arról, hogy mik a terveik az idei évre vonatkozólag, számítani lehet-e újdonságokra, az év folyamán felmerülhetnek-e esetleges nehézségek elsősorban a finanszírozás terén?...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#)

Szúnyogh Sándor-émléknep, könyvbemutató, díjkiosztó

Január 12-én tartották meg a Lendvai Zsinagógában a Szúnyogh Sándor-émléknep ünnepi műsorát és a 2022/2023-as Szúnyogh Sándor fogalmazási verseny eredményeinek ünnepélyes közzétételét, a díjak kiosztását. A legkiemelkedőbb fogalmazásért járó elismerést, a Szúnyogh Sándor-díjat Gal Alja, a Göntérházi KÁI hetedik osztályos tanulója vette át. Úgyszintén bemutatásra került az MNMI Muratáj könyvsorozatának első kötete Szúnyogh Sándor eddig meg nem jelentetett verseivel. Az Alsólakosban született költő, újságíró és szerkesztő tiszteletére rendezett emléknapon idén egyben a halálának 25. évfordulójára is emlékezünk. [...] A „Mégkésett halicanumi üzenetek” című kötet közel 80 költeményt tartalmaz, amelyek elsősorban a 60-as évek elejéről származnak...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Magyar kultúra napja Muravidéken

A kapcai József Attila Művelődési Egyesület idén is ünnepi műsorral készült a magyar kultúra napjára. Múlt vasárnap délután a faluotthonban megtartott megemlékezésen, amelyen helyi és magyarországi népdalcsoporthoz és szavalók léptek fel, Zágorec-Csuka Judit, az MTA külső köztestületének tagja mondott ünnepi beszédet. [...] Pénteken tartotta a Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett városi ünnepét Lenti Önkormányzata...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Ozsváth Imre, kercaszomori lelkész

A muravidéki református közösségnek a megmaradása szempontjából talán az a legfontosabb feladata, hogy kineveljen egy saját lelképásztort. Így vélekedik Ozsváth Imre kercaszomori pap, aki a Bódis lelkészcsalád távozása után átvette a szentlászlói gyülekezet, illetve a Szlovén Református Keresztyén Egyház teendőit. [...] Ozsváth Imre 1989-ben politikai menekülteként, a Ceaușescu-diktatúra elől érkezett Magyarországra. – A ruhámon kívül semmim sem volt, de még Bibliám se! – emlékezett. A nulláról kezdve Imre Budapesten a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán egyházbizományosként végzett. [...] Én azt kívánom, hogy végre legyen Szlovéniának saját református lelkésze! Talán ez a legnagyobb feladatom azon kívül, hogy a gyülekezetet összeszedjem és Isten elé vigyem – zárta gondolatait a lelkész...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A Muravidék és a magyar közösség 1945 és 1963 között

A Muravidék – az 1941–1945 közötti Magyarországhoz történő visszacsatolását követően – a 2. világháború után ismét a jugoszláv állam részévé vált. [...] Az 1945. július 10-ei elhurcolás legalább 188 családra és mintegy 560 személyre vonatkozott (van olyan adat is, hogy a családok száma meghaladta a kétszázat). Akiket a második világháborús magyar hatalommal való együttműködés, valamint a Nyilas Párttal fenntartott kapcsolat (számos esetben tagság) miatt internáltak, azokat – főképpen falubírókat és párttagokat – már 1945. április 5-e és 10-e között a rögtönzött filóci (Filovci) gyűjtőtáborba hurcolták. [...] Göncz László, az MTA külső köztestületi tagjának írása...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Nemzeti kisebbségi szerkesztőséget hoz létre a horvát köztvé

Eredménnyel járt az országos hatókörű Kisebbségi Tanácsnak (KT) és a kisebbségi parlamenti képviselőknek a horvát köztvé (HRT) vezetőivel való többszöri tárgyalása. A HRT úgy döntött, nemzeti kisebbségi szerkesztőséget hoz létre. [...] A HRT 2019-re és a 2020-as évre vonatkozó kimutatásából is jól látszik: 2019-ben összesen 5673 perc és 13 másodpercnyi anyagot sugároztak a kisebbségeknek/kisebbségekről, ami az összes anyagnak csupán az 1,079%-a...” Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Történelmi előadás az eszéki magyar kisebbség múltjának feledésbe merült epizódjáról

Kedden került sor Nyári Denisz, az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Bölcsészettudományi Karának Történelem Tanszékének egyetemi tanárának „Magyarellenes tüntetések Eszéken 1895-től kezdve, avagy az Eszéki Magyarok Társaságának kontextusa az Osztrák-Magyar Monarchia időszakában” című előadására az egyetem dísztermében. Az előadás első ízben mutatta be azokat a körülményeket és okokat, amelyek a 19. század végén az Eszéki Magyarok Társaságának (EMT) megalakulásához vezettek. [...] A magyarellenes tüntetések miatt Eszék városa 1895 augusztusában tíz napon át felkeltette a teljes magyar közvélemény figyelmét. Az idelátogató magyar színtársulat nem megfelelő fogadtatása mind a színházban, mind az eszéki utcákon önszerveződésre ösztönözte az eszéki magyarságot, így megalapították az Eszéki Magyarok Társaságát...” Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Beszélgetés, Lehocki Samardžić Anna, egyetemi tanár

Kezdők és haladók párhuzamos képzése, változatos tanórán kívüli programok, szakmai kirándulások, a magyar hagyományok ápolása és széleskörű karrierlehetőségek. Néhány érv mellett, hogy miért érdemes a magyar szakot választani az eszéki Bölcsészettudományi Karon. A hamarosan induló felvételi jelentkezések kapcsán Lehocki-Samardžić Annával, az MTA külső köztestületének tagja, az eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetőjével Molnár Mónika beszélget...” Forrás: Kepesujstag.com: [teljes cikk >](#)

Gyász hír: Baráth Árpád, egyetemi tanár

Prof. Baráth Árpád, a Pécsi Egyetem emeritus professzora, a zágrábi magyar közösség eminens tagja, több évig az Ady Endre Magyar Kultúrkör (MKK) tagja, a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság alapító tagja, a zágrábi magyar nyelvű óvodai csoport alapításának egyik kezdeményezője és élharcosa, 78 éves korában elhunyt Pécsen. Zágrábi barátai, kollegái, tisztelői 2023. január 11-én vettek tőle végső búcsút a családja jelenlétében Zágrábban. Baráth Árpád vajdasági zentai magyar volt,

Zágrábban tanult és szerzett diplomát pszichológiából. Posztgraduális tanulmányai az USA-ba vitték, ahol doktori címet szerzett. [...] „A horvátországi magyarság veszteségei a délszláv háborúban 1991-1996” című munkája megjelent a Magyarok a világban című könyvben, amit az MTA Pécsi Akadémiai Bizottság adott ki 2001-ben...” Forrás: ZagrabiMagyarok/FB.com: [teljes cikk >](#)

A fiumei irodalmi állomány újabb könyvvel gazdagodott

A fiumei magyarok aktivitásának köszönhetően tavaly év végén újabb kétnyelvű mesekötet jelent meg. Ezúttal A só című magyar népmesét fordították le a zágrábi Kisebbségi Tanácsnál elnyert támogatásból...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Románia ledolgozta az uniós GDP-átlaghoz viszonyított lemaradásának kétharmadát

Románia az utóbbi két évtizedben behozta az európai uniós GDP-átlaghoz viszonyított lemaradása csaknem kétharmadát – közölte hétfőn a Hotnews.ro hírportál, a CursDeGuvernare gazdasági szaklap egy friss elemzésének következtetéseit ismertetve. [...] Romániában 2003-ban az egy főre jutó GDP ugyanúgy az EU átlagának 30,5 százalékát tette ki, de azóta évről évre sikerült lefaragnia lemaradásából, így 2021-ben az egy főre jutó román GDP elérte az uniós átlag 74,2 százalékát. [...] A statisztikai átlagok azonban hatalmas különbségeket takarnak Romániában az ország egyes régiói között...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Magyar nyelven is leolvashatók lesznek a romániai műemlékekre kikerülő táblák

Magyar nyelven is leolvashatók lesznek a romániai műemlék épületekre kikerülő új, digitális tájékoztató táblák – közölte az MTI-vel a projektet lebonyolító Romániai Utazó Egyesület. A kezdeményezők a külföldi turistákra is gondoltak, az épített örökségre vonatkozó információk 32 nyelven érhetőek el...” Forrás: Erdely.ma: [teljes cikk >](#)

Támogatás nélkül lassú elsoványodás várhat a BBTE sepsiszentgyörgyi tagozatára az igazgató szerint

A BBTE sepsiszentgyörgyi kihelyezett tagozatának helyzete már negyedévszázaddal ezelőtt is hányatott sorsú volt, de az utóbbi években tapasztalt diáklétszám-csökkenés és a tandíjak kiesése megpecsételheti a tagozat sorsát – mondta el Cziprián-Kovács Loránd, az MTA külső köztestületének tagja, a tagozat vezetője, aki több mint két évtizede érkezett a városba, hogy a felsőoktatás megszervezésében részt vegyen. [...] A kihelyezett tagozat összlétszáma ekkoriban alulról súrolta az 1000-et a három szakon. Ehhez képest most már csak 307-en vannak, vagyis 15 év alatt kevesebb, mint a felére csökkent a hallgatók száma a kihelyezett tagozaton. [...] Csák László, a BBTE sepsiszentgyörgyi közigazgatási karának vezetője, szintén az MTA külső köztestületének tagja azonban vele ellentétben jelenleg stabilnak látja a kar helyzetét. [...] Cziprián-Kovács szerint a Sapientia EMTE-től elvárható lenne, hogy kétnyelvű oktatást biztosítson, mert a székelyföldi felsőoktatásnak helye van Székelyföldön, de ahogy ezt a Sapientia EMTE jelenleg csinálja, azaz hogy csak magyar nyelvű felsőoktatási képzést nyújt, ez arról szól, hogy a magyarországi munkaerőpiacra gyártanak embereket...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Salat Levente, az MTA külső tagja

Salat Levente, az MTA külső tagja a Transtelexnek adott nagyinterjú második részében részletesen beszámolt a Soros Alapítványnál végzett munkájáról és az erdélyi magyar felsőoktatásért folytatott küzdelméről. A jelenlegi politikai folyamatokat is elemezte, és a népszámlálás eredményeire is kitért. [...] Nem voltam könnyű helyzetben, amikor a budapesti kollégákat arról próbáltam meggyőzni, hogy az erdélyi Soros Alapítványnak arra kellene törekednie, hogy közelítse a román és a magyar álláspontokat, és az alapítvány által elvégzett munka segítsen meggyőzni a román közvéleményt arról, hogy a magyarok természetes tartozékai a román társadalomnak. [...] A problémát én abban látom, hogy ez a viszonyulás nem kezeli felnőttként a határon túli közösségeket, a fejük fölött hoznak meg olyan döntéseket, amelyeket rájuk kellene bízni. [...] Az erdélyi magyar felsőoktatás jelenénél, mert épp most tematizálódott a Transtelex által, hogy amikor megalakult a Sapientia, a két egyetem megegyezett abban, hogy a magyarországi finanszírozású egyetem nem fogja megduplázni a BBTE szakjait. Ezt az egyezséget nem tartották be...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Novák Csaba Zoltán erősíteni szeretné az NKI tudományos színvonalát

Tavaly decembertől Novák Csaba Zoltán, az MTA külső köztestületének tagja vezeti a kolozsvári székhellyel működő, 2008-ban létrehozott Nemzeti Kisebbségkutató Intézetet (NKI). A történész novemberben mondott le az RMDSZ színeiben nyert szenatori mandátumáról, és pályázta meg az NKI igazgatói tisztségét, Horváth István szociológust váltva az intézmény élén. Arról kérdeztük: hat év után miért tért vissza eredeti szakmájához, illetve milyen tervekkel, célkitűzésekkel, elképzelésekkel kezdte el munkáját. [...] Pillanatnyilag az intézet 27 munkatárssal rendelkezik, közülük tizenhárman a kutatói, heten pedig az ügynevezett dokumentációs részlegen dolgoznak. Tehát egyszerre zajlik kutatói és dokumentációs tevékenység. Utóbbi a romániai nemzeti kisebbségekkel

kapcsolatos mindenféle információk, dokumentumok és videó anyagok gyűjtését, valamint rendszerezését jelenti...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Regionális konferencia Marosvásárhelyen a fenntartható fejlődésről

2017-ben létrejött Románia kormányfőtitkárságának a fennhatósága alatt a Fenntartható Fejlődés Főosztály, amely az időközben megváltozott helyzethez igazította az ország 2008-as fenntartható fejlődési stratégiáját, kidolgozta az Agenda 2030 újabb stratégiát, majd egy cselekvési tervet, amelyet a kormány tavaly (a 754-es határozattal) jóváhagyott. [...] A marosvásárhelyi tanácskozás része volt annak a konferenciasorozatnak, amelyen ismertetik az országos cselekvési tervet, a hálózatépítést, amelynek során a Fenntartható Fejlődés Főosztály igyekszik bevonni a kivitelezésbe a közintézmények, az akadémiai szféra, a nemzeti kutató-fejlesztő intézetek, az üzleti szféra, az ifjúsági szervezetek, a civil társadalom képviselőit...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Átadták az idei Erdélyi Magyar Kortárs Kultúráért Díjakat

Irodalom kategóriában Visky András író, drámaíró, dramaturg; képzőművészet kategóriában Oláh Gyárfás szobrászművész, divattervező; előadó művészet kategóriában Imre Éva színművész vehetik át idén az Erdélyi Magyar Kortárs Kultúráért Díjakat, melyet 2023-ban már 11. alkalommal ad át a Romániai Magyar Demokrata Szövetség – közölte közleményében az RMDSZ...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Nem lett érvényes a népszavazás, csekély magyar részvétel

A szombati népszavazáson, amely az előre hozott parlamenti választás lehetőségéről szólt, a szavazásra jogosultak 27,25 százaléka vett részt. A referendum csak akkor lett volna eredményes, ha a szavazásra jogosultak több mint fele az urnákhoz járult volna. Országosan a magyar régiókban volt a legalacsonyabb a részvételi arány. [...] Az önálló Szlovákia történetében ez a jelenlegi a kilencedik kiírt népszavazás. A sikertelen népszavazások sorát az a 2003-ban tartott referendum törte meg, amely során Szlovákia Európai Unióba való belépéséről szavazhattak az emberek. Ez volt Szlovákia történetében az egyetlen érvényes népszavazás eddig, a részvételi arány ekkor 52,1%-os volt...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Jövőre is végezhető magyar egyetem Pozsonyban

Az egyetemválasztás előtt álló diákok közül sokan talán nem is tudják, hogy Pozsonyban akár magyar nyelven is lehet tanulni, pedig a Comenius Egyetem Bölcsészettudományi Karán jövőre több magyar nyelvű szak is indul. Misad Katalinnal, az MTA külső köztestületének tagja és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék vezetőjével beszélgettünk az egyetem által kínált lehetőségekről. [...] A 2023/2024-es tanévben az érdeklődők jelentkezhetnek a kiadványszerkesztő, a tanár, illetve a tolmács-fordító tanulmányi szakunkra. A kiadványszerkesztő szakkal kapcsolatban fontos kiemelni, hogy egyszakos képzésről van szó, vagyis minden kurzus magyar nyelven folyik. A tanárképzés esetében több szakpárosítás közül lehet választani. Ami a nyelvi szakirányokat illeti, a magyart lehet társítani az angollal, a némettel és a szlovákkal, továbbá a történelemmel. A tolmács-fordító szakon szintén van magyar–szlovák szakpárosítás, továbbá lehetőség nyílik magyar–görög tanulmányokat folytatni...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

XI. Legere Irodalmi Verseny

A Legere Irodalmi Versenyt a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv és Irodalomtudományi Intézete és az Arany A. László Polgári Társulás az idén már 11. alkalommal hirdette meg. A szervezésből a Bázis Irodalmi és Művészeti Egyesület is kivette a részét. A háromfordulós csapatversenybe 11 gimnázium és 8 szakközépiskola összesen 23 csapata kapcsolódott be. A verseny célja az olvasás népszerűsítése, a szövegértő olvasás fejlesztése, az érettségire való felkészítés segítése. Az idei Legere témája a női irodalom volt...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)